

Nr 3(76) 2019

ISSN 2544-7068

BEZPIECZNY BANK

BFG Bankowy
Fundusz
Gwarancyjny

BEZPIECZNY BANK jest czasopismem wydawanym przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny od 1997 roku, poświęconym zagadnieniom stabilności systemu finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem systemu bankowego.

KOMITET REDAKCYJNY

prof. Jan Szambelańczyk – Redaktor Naczelny
prof. Małgorzata Iwanicz-Drozdowska
prof. Ryszard Kokoszczyński
prof. Monika Marcinkowska
prof. Krzysztof Opolski
dr Ewa Kulińska-Sadłocha
prof. Ewa Miklaszewska
Artur Radomski
Ewa Teleżyńska – sekretarz Redakcji

RADA PROGRAMOWO-NAUKOWA

Leszek Skiba – Przewodniczący
prof. Angel Berges Lobera
prof. Paola Bongini
prof. Santiago Carbo-Valverde
prof. Dariusz Filar
prof. Eugeniusz Gatnar
prof. Andrzej Gospodarowicz
prof. Marko Košak
prof. Anzhela Kuznetsova
prof. Edgar Löw
prof. Leszek Pawłowicz
prof. Krzysztof Pietraszkiewicz
prof. Andrzej Sławiński
Zdzisław Sokal
prof. Rafał Sura

Artykuły publikowane w BEZPIECZNYM BANKU są recenzowane.
Za publikację naukową w BEZPIECZNYM BANKU Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał dwadzieścia punktów.
BEZPIECZNY BANK (online) ISSN 2544-7068
Wcześniejsze wydania BEZPIECZNEGO BANKU miały numer ISSN 1429-2939

REDAKCJA

Krystyna Kawerska

WYDAWCA

Bankowy Fundusz Gwarancyjny
ul. Ks. Ignacego Jana Skorupki 4
00-546 Warszawa

SEKRETARIAT REDAKCJI

Ewa Teleżyńska
Telefon: 22 583 08 78
e-mail: redakcja@bfg.pl

Informacje dotyczące wymogów formalnych i edytorskich dla autorów publikacji znajdują się na stronie: **www.bfg.pl**

Opracowanie komputerowe:
Dom Wydawniczy ELIPSA
ul. Inflancka 15/198, 00-189 Warszawa
tel. 22 635 03 01, e-mail: elipsa@elipsa.pl,
www.elipsa.pl

OD REDAKCJI

Bankierzy, bankowcy i bankowość generalnie na przestrzeni dziejów nie cieszyli się szczególnym szacunkiem ani wśród swych klientów, ani w całych społeczeństwach. I choć jest to oczywiście generalizacja pozbawiona cechy naukowego uogólnienia, to stosunkowo łatwo znaleźć jej empiryczne potwierdzenie we współczesnych społeczeństwach, a także w dominującej narracji medialnej. Znacznie rzadziej spotykamy się z refleksją, jak wyglądałby współczesny świat bez nowoczesnej bankowości, i to zarówno w zaspokajaniu potrzeb finansowych klienta indywidualnego, jak i podmiotów gospodarczych, instytucji oraz państwa.

Proces rozwoju finansowego systemów społeczno-ekonomicznych prowadzi z jednej strony do skomplikowania produktów i usług instytucji finansowych, a z drugiej – do coraz silniejszego wzajemnego uzależnienia stron czynności bankowych oraz tzw. podmiotów okołobankowych. W sytuacji rutynowego przebiegu współpracy z bankiem klient rzadko zastanawia się nad złożonością procedur i infrastruktury prawnej leżącej u podstaw danej transakcji. Często bez należytej staranności podpisywane są dokumenty potwierdzające zapoznanie się z odpowiednimi klauzulami umownymi i ich akceptację. Kwestia ta staje się jednak dość – a nawet bardzo – kłopotliwa, gdy dochodzi do sporów stron na tle postrzeganego naruszenia interesu lub korzyści, zwłaszcza klienta banku. Świadczą o tym np. skargi i zażalenia składane przez klientów m.in. do instytucji ochrony konsumenta lub ogniw sieci bezpieczeństwa. Warto rozważyć, czy tego typu zachowania nie stanowią specyficznego aspektu hazardu moralnego, w poszerzonej wersji tego zjawiska. Z kolei umasowienie takich procesów wcześniej czy później prowadzi do kryzysów, w których nie chodzi już tylko o interesy poszczególnych klientów, ale o bezpieczeństwo całego systemu. Wszystko to napędza spiralę regulacji, mających z jednej strony przeciwdziałać (a przynajmniej ograniczać) ryzyko mniejszych lub wielkich kryzysów, a z drugiej – sprzyjać profesjonalizacji zabezpieczeń instytucji finansowych przed ryzykiem strat w transakcjach z klientami. Czytając te – niemal oczywiste – uwagi o rynku finansowym, można w kolejnych artykułach tego numeru „Bezpiecznego Banku” odnaleźć ich egzemplifikację: począwszy od regulacji ostrożnościowych, przez złożoność ustalania średniego kursu walutowego, regulacje ustawowe pozycji klienta i banku w przypadku konfliktu, aż po dylematy wynikające ze współdzielenia rynku

przez bank i *FinTech*. Ponadto, w nawiązaniu do początku tego tekstu, szokiem dla wielu czytelników mogą być opinie klientów o reputacji banków w Polsce.

76 numer czasopisma „Bezpieczny Bank” jest poświęcony przede wszystkim problematyce regulacyjnej – zarówno ostrożnościowej, jak i infrastrukturze prawnej związanej z ochroną konsumentów usług bankowych.

W dziale „Problemy i poglądy” dwa początkowe artykuły traktują o regulacjach. Pierwszy syntetycznie charakteryzuje i ocenia zmiany wymogów regulacyjnych obowiązujących w bankach działających w krajach Unii Europejskiej w zakresie wyliczania kapitału, w tym kapitału wewnętrznego. Drugi traktuje o zasadzie zapewnienia zgodności w kontekście działań dyscyplinujących nadzoru bankowego wdrożonych w okresie po globalnym kryzysie finansowym. Trzecie opracowanie nawiązuje do problemów z kredytami walutowymi, a w szczególności do kontrowersji między bankami a UOKiK oraz postanowienia sądu w kwestii wyznaczenia średniego kursu walutowego. Autorzy na podstawie analizy literatury, procedur i danych banku, z wykorzystaniem analiz porównawczych, dowodzą zasadności podejmowanych działań banku na tle praw rynku walutowego. Interesujące wyniki badań nad reputacją banków w Polsce na podstawie wyników badań empirycznych z bieżącego roku zawiera czwarte z prezentowanych opracowań. Kolejne trzy artykuły związane są z infrastrukturą prawną obrotu finansowego i ochroną konsumenta.

W dziale Miscellanea zamieszczamy dwa opracowania. Pierwsze dotyczy relacji banków z fintechami w konwencji pytania: konkurencja czy współpraca. Zgodnie z opinią recenzentów tematyka ta powinna być kontynuowana i pogłębiana zarówno ze względu na jej znaczenie dla rynku finansowego, jak i dynamiki procesów. Drugie opracowanie zamieszczamy zgodnie z regulaminem konkursu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego na najlepszą pracę magisterską. Tegoroczny laureat zajmował się tematem „Corporate governance w spółkach akcyjnych”, a artykuł jest fragmentem nagrodzonej pracy.

Życzę interesującej lektury.

Jan Szambelańczyk
redaktor naczelny